

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 8Cdo/57/2019
Identifikačné číslo spisu: 4212218509
Dátum vydania rozhodnutia: 29.04.2020
Meno a priezvisko: JUDr. Oľga Trnková
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2020:4212218509.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu Ing. W. M. bývajúceho v A., zastúpeného Mgr. Elenou Szabóovou, advokátkou v Nových Zámkoch, Hlavné námestie 7, proti žalovanej Slovenskej republike, za ktorú koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie 13, o náhradu škody a nemajetkovej ujmy, vedenom na Okresnom súde Komárno pod sp.zn. 15 C 264/2012, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Nitre z 25. septembra 2018 sp.zn. 12 Co 164/2018, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovanej nepriznáva náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Komárno (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 1. júna 2018 č.k. 15 C 264/2012-304 návrh žalobcu na prerušenie konania zo 6. septembra 2015 zamietol, návrhy na prerušenie konania, ktoré boli žalobcom prednesené na pojednávaní 4. mája 2018 zamietol, žalobu zamietol a rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu. Na odôvodnenie rozhodnutia vo veci samej uviedol, že žalobca sa žalobou domáhal náhrady škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z.z.“), ktorá mu mala byť spôsobená nesprávnym úradným postupom a nezákonným rozhodnutím v spore o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam vedenom na súde prvej inštancie pod sp.zn. 9 C 69/2009 (predtým 9 C 4/1993), v ktorom žalobca vystupoval ako jeden z viacerých žalobcov. Žalobca však žiadnym spôsobom nepreukázal, že mu bola spôsobená škoda (majetková alebo nemajetková), nepreukázal, akým protiprávnym konaním (t.j. nesprávnym úradným postupom, resp. nezákonným rozhodnutím) mu mala byť škoda spôsobená, a teda nepreukázal vznik škody v príčinnej súvislosti s protiprávnym konaním v rámci sporu sp.zn. 9 C 69/2009. Poukazovanie žalobcu na skutočnosť, že v označenom konaní, ktoré sa právoplatne skončilo zamietnutím žaloby, mal naliehavý právny záujem na požadovanom určení, bolo podľa súdu prvej inštancie právne nepodstatné, pretože v posudzovanom spore nemôže preskúmavať vecnú správnosť

súdnych rozhodnutí vydaných v konaní sp.zn. 9 C 69/2009. Poznamenal, že vykonaným dokazovaním mal preukázané, že ani jedno z rozhodnutí súdu vydané v konaní sp.zn. 9 C 69/2009 nebolo zrušené pre jeho nezákonnosť. Vo vzťahu k namietanému nesprávnemu úradnému postupu v konaní sp.zn. 9 C 69/2009 uviedol, že v danom konaní nebol vykonaný taký postup, ktorý javí známky nezákonnosti alebo nesprávnosti. Namietané nezapísanie poznámky do katastra nehnuteľností, ktoré si žalobca zapríčinil sám, nepredstavovalo nesprávny, či nezákonný postup zo strany súdu. Napriek skutočnosti, že žalobca vôbec nepreukázal vznik škody, súd prvej inštancie sa v odôvodnení rozhodnutia vysporiadal aj s námietkou premlčania vznesenou zo strany žalovanej, pričom dospel k záveru, že v danom prípade je právo žalobcu na náhradu škody premlčané. V súvislosti s dĺžkou súdneho konania sp.zn. 9 C 69/2009 uviedol, že z vykonaného dokazovania, predovšetkým z obsahu príslušného spisu vyplýva, že žalobca sám prispieval k predlžovaniu konania a do značnej miery zodpovedal za dĺžku jeho trvania. Návrhy žalobcu na prerušenie konania zamietol z dôvodu, že tieto boli v rámci posudzovanej veci irelevantné a zároveň neboli splnené podmienky na konanie o súlade právnych predpisov, ktoré chcel žalobca iniciovať. Výrok o trovách konania odôvodnil § 255 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“).

2. Krajský súd v Nitre (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 25. septembra 2018 sp.zn. 12 Co 164/2018 rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil a žalovanej nepriznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolanie žalobcu považoval za neopodstatnené a skonštatoval, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav vecí a vyvodil z neho aj správny právny záver, pričom svoje rozhodnutie náležite a zrozumiteľne odôvodnil. Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia doplnil (§ 387 ods. 2 CSP), že v konaní sp.zn. 9 C 69/2009 nebolo zrušené alebo zmenené pre nezákonnosť žiadne právoplatné rozhodnutie, a preto nebolo možné prijať záver o nezákonom rozhodnutí v zmysle zákona č. 514/2003 Z.z. Zhodne so súdom prvej inštancie nepovažoval za nesprávny úradný postup súdu žalobcom namietané prietahy v konaní a nezapísanie poznámky o prebiehajúcom súdnom konaní do katastra nehnuteľností, ktorá má iba informatívny charakter a nie je prekážkou nadobudnutia nehnuteľnosti treťou osobou. Žalobca teda nepreukázal, že v konaní sp.zn. 9 C 69/2009 došlo k nezákonnému rozhodnutiu orgánu štátu a k nesprávnemu úradnému postupu, a preto si nemôže z tohto dôvodu úspešne uplatňovať nárok na náhradu škody a nemajetkovej ujmy. Z tohto dôvodu sa opätovne už nezaoberal námietkou žalobcu ohľadom premlčania práva na náhradu škody. Zdôraznil, že aj v prípade preukázania nesprávneho úradného postupu a nezákonného rozhodnutia by mu ani nemohla vzniknúť majetková škoda, pretože nárok na túto škodu odvodzoval od pozemkov, ktorých vlastníkom v skutočnosti nikdy nebol. V súvislosti s návrhmi žalobcu na prerušenie konania poznamenal, že súd prvej inštancie tieto správne zamietol a plne stotožnil s dôvodmi, pre ktoré tak rozhodol. Vo vzťahu k námietke nepreskúmateľnosti napadnutého rozsudku uviedol, že súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia jasne uviedol všetky relevantné dôvody pre zamietnutie žaloby a jeho rozhodnutie nepovažoval za svojvoľné, arbitrárne, či zjavne neodôvodnené. Ako nedôvodnú vyhodnotil odvolaciu námietku žalobcu, že súd prvej inštancie mu v rozpore so zákonom neumožnil nahliadnuť do súdneho spisu. Poukázal na to, že vo veci sa uskutočnilo niekoľko pojednávaní, pričom pojednávanie pôvodne nariadené na 9. februára 2018 bolo včas preložené na piatok 4. mája 2018, t.j. žalobca mal dostatočný časový priestor na využitie práva na nahliadnutie do spisu. Žalobca, ktorý bol riadne zastúpený advokátkou, požiadala o nahliadnutie do spisu e-mailom v nedeľu 29. apríla 2018, pričom nasledujúci týždeň v utorok 1. mája 2018 bol deň pracovného pokoja a možnosť nahliadnuť do spisu sa tak zredukovala na tri pracovné dni. Odvolací súd bol toho názoru, že žalobca mohol o nahliadnutie do spisu požiadať aj skôr, pričom v tejto súvislosti zdôraznil obsahovú náročnosť spisu a skutočnosť, že spis bol pridelený novému sudcovi, ktorý potreboval časový priestor na jeho naštudovanie a prípravu pojednávania. Súd prvej inštancie nezistil zákonné dôvody na odročenie pojednávania nariadeného na 4. mája 2018 a žiadosť žalobcu o jeho odročenie z dôvodu nemožnosti riadne sa naň pripraviť považoval za nedôvodnú. Žalobca sa daného pojednávania so svojou právnou zástupkyňou zúčastnil, vyjadroval sa k veci a predniesol záverečnú reč. Ďalej argumentoval, že žalobca v odvolaní nešpecifikoval, čo malo byť dôvodom nahliadnutia do spisu a či by toto nahliadnutie do spisu mohlo mať vplyv na výsledok sporu. Nezastával preto názor, že súd prvej inštancie uvedeným postupom znemožnil žalobcovi, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo zápisnice o pojednávaní zo 4. mája 2018 zároveň nevyplýva, že by bol obsah spisu žalobcovi

a jeho právnej zástupkyňi neznámy. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 v spojení s § 396 ods. 1 CSP.

3. Proti uvedenému rozsudku odvolacieho súdu podal dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) a navrhol, aby dovolací súd rozsudok odvolacieho súdu zmenil a vyhovel žalobe v celom rozsahu, resp. aby ho v napadnutej časti zrušil a vec vrátil odvolaciemu súdu na ďalšie konanie. Dovolanie podal z dôvodu existencie procesnej vady zmätočnosti konania, pričom jeho prípustnosť vyvodzoval z § 420 písm. f/ CSP. Dovolanie podal tiež z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom a jeho prípustnosť vyvodzoval z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP. Namietal, že odvolací súd sa v odôvodnení rozhodnutia vôbec nezaoberal jeho odvolacími námietkami, a preto je dané rozhodnutie nepreskúmateľné a neobsahuje zákonné náležitosti. Súd prvej inštancie sa podľa jeho názoru žiadnym spôsobom nevysporiadal s tým, ktoré návrhy na prerušenie konania prednesené dovolateľom na pojednávaní 4. mája 2018 zamietol, a preto je výrok jeho rozhodnutia v tejto časti neurčitý. Vo vzťahu k aplikácii príslušných ustanovení zákona č. 514/2003 Z.z. namietal, že súd tak urobil bez toho, aby aplikáciu tohto zákona na celý uplatnený nárok vopred avizoval v zmysle § 382 CSP per analogiam. Tvrdil, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav, resp. dospel k nesprávneému záveru z dôvodu nevysporiadania sa s jednotlivými odvolacími námietkami, a preto vec nesprávne právne posúdil. Zastával názor, že tvrdenia odvolacieho súdu v jeho rozhodnutí odporujú platným zákonným ustanoveniam a tiež rozhodnutiam najvyšších súdnych autorít bez náležitého odôvodnenia odklonu od nich (čl. 2 ods. 3 CSP), čo má za následok nepreskúmateľnosť jednotlivých výrokov. Namietal, že súd prvej inštancie nevykonal dokazovanie, či došlo k nesprávneému úradnému postupu a nezákonnému rozhodovaniu, neoboznámil strany sporu podľa § 181 ods. 2 CSP s predbežným právnym posúdením veci, a ani s výsledkami prípravy pojednávania a odňal stranám sporu právo doplniť pred vyhlásením dokazovania za skončené argumentáciu v smere, v ktorom sa uplatnený nárok podľa predbežného právneho posúdenia súdu javí ako nepreukázaný. Poukázal na to, že žalovaná v konaní účinne nepoprela jeho skutkové tvrdenia, nepredložila žiadne dôkazy na podporu svojich tvrdení a nevyjadrila sa k podanému odvolaniu. Tiež tvrdil, že v posudzovanom spore mal procesné postavenie slabšej strany sporu. Mal za to, že aj keď bola žaloba o určenie vlastníckeho práva v konečnom rozsudku zamietnutá, neznamená to, že v rámci 18 rokov trvajúceho konania nemohlo dôjsť, resp. nedošlo k nesprávneému úradnému postupu a nezákonnému rozhodnutiu. Podľa názoru dovolateľa súd prvej inštancie zasiahol podstatným spôsobom do jeho práv ako strany sporu, keď mu odmietol sprístupniť súdny spis na nahliadnutie, hoci o nahliadnutie požiadal v čase dlhšom ako 5 dní pred pojednávaním nariadeným na 4. mája 2018. Postupom súdu prvej inštancie mu bolo znemožnené riadne sa pripraviť na dané pojednávanie. Odôvodnenie odvolacieho súdu vo vzťahu k tejto námietke považoval za nepravdivé a poznamenal, že súd nie je oprávnený viazať právo na nahliadnutie do spisu uvedením dôvodu, pre ktoré chce strana sporu do spisu nahliadnuť.

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP), dospel k záveru, že dovolanie treba odmietnuť. Na odôvodnenie uvedeného záveru dovolací súd uvádza nasledovné:

6. V zmysle § 419 CSP je proti rozhodnutiu odvolacieho súdu dovolanie prípustné, ak to zákon pripúšťa. Rozhodnutia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 420 a § 421 CSP.

7. Dovolanie prípustné podľa § 420 CSP možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP). Dovolanie prípustné podľa § 421 možno odôvodniť iba tým, že rozhodnutie spočíva v nesprávnom právnym posúdení veci (§ 432 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie právne posúdenie veci, ktoré pokladá za nesprávne, a uvedie, v čom

spočíva nesprávnosť tohto právneho posúdenia (§ 432 ods. 2 CSP).

8. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP).

9. Dovolateľ podal dovolanie z dôvodu existencie zmätočnosťnej vady konania a zároveň z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci, t.j. uplatnil dva dovolacie dôvody.

10. V prvom rade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 420 písm. f/ CSP, v zmysle ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle citovaného ustanovenia treba rozumieť nesprávny procesný postup súdu spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení kogentných procesných ustanovení, ktoré sa vymyká nielen zo zákonného, ale aj z ústavnoprávneho rámca, a ktoré tak zároveň znamená aj porušenie ústavou zaručených procesných práv spojených so súdnou ochranou práva. Ide napr. o právo na verejné prejednanie sporu za prítomnosti strán sporu, právo vyjadriť sa ku všetkým vykonaným dôkazom, právo na zastúpenie zvoleným zástupcom, právo na riadne odôvodnenie rozhodnutia, na predvídateľnosť rozhodnutia, na zachovanie rovnosti strán v konaní, na relevantné konanie súdu spojené so zákazom svojvoľného postupu a so zákazom denegatio iustitiae (odmietnutie spravodlivosti).

12. V súvislosti s námietkou dovolateľa o nepreskúmateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu je potrebné poukázať na to, že na rokovaní občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu, ktoré sa uskutočnilo 3. decembra 2015, bolo prijaté zjednocujúce stanovisko, právna veta ktorého znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku.“

13. Uvedené stanovisko, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 2/2016, považuje dovolací súd za plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci. Dovolací súd dodáva, že obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa na daný prípad uplatnila druhá veta tohto stanoviska, ktorá predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

14. Je nevyhnutné poznamenať, že všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranou sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia. Preto odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, stačí na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04). Súd v opravnom konaní nemusí dať odpoveď na všetky námietky uvedené v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú (podľa názoru súdu) podstatný význam pre rozhodnutie o odvolaní a zostali sporné alebo sú nevyhnutné na doplnenie dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktoré je predmetom preskúmania v odvolacom konaní (II. ÚS 78/05).

15. Dovolací súd konštatuje, že odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu obsahuje náležité vysvetlenie dôvodov, na ktorých dovolací súd založil svoje rozhodnutie a jeho postup bol v súlade s § 387 ods. 1 a 2 CSP. Za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že dovolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv dovolateľa. Podľa názoru dovolacieho súdu

sa odvolací súd dostatočne vysporiadal s odvolacími námietkami dovolateľa (rozsiahlym spôsobom reagoval najmä na námietku týkajúcu sa neumožnenia nahliadnuť do spisu) a odôvodnenie jeho rozhodnutia má náležitosti v zmysle § 393 CSP. Z rozhodnutia odvolacieho súdu sú zrejmé úvahy odvolacieho súdu, ktoré ho viedli k potvrdeniu záveru súdu prvej inštancie o tom, že žaloba nie je dôvodná. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia, s ktorým sa odvolací súd stotožnil, jasne a zrozumiteľne vysvetlil, že dovolateľ v konaní nepreukázal základné predpoklady pre vznik zodpovednosti štátu za škodu, t.j. nezákonné rozhodnutie, resp. nesprávny úradný postup, vznik škody a príčinnú súvislosť medzi nimi. Odvolací súd na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie zároveň podľa § 387 ods. 2 CSP doplnil vo svojom rozhodnutí ďalšie dôvody.

16. Dovolateľ v dovolaní uviedol, že „súdy pritom neobjasnili, že na základe ktorého zákonného ustanovenia platného ku ktorému dátumu konali a rozhodovali, pričom sa iba predpokladá, že žalobou uplatnené nároky žalobcu sú posudzované podľa zákona č. 514/2003 Z.z. k dátumu účinnosti do 31.12.2012 (bod 5 odôvodnenia) bez toho, aby aplikáciu tohto zákona na celý uplatnený nárok vopred avizoval v zmysle § 382 CSP per analogiam.“ Vychádzajúc z obsahu tejto námietky dovolateľ tvrdil, že odvolací súd v danej veci nepostupoval podľa § 382 CSP, podľa ktorého ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili. Citované ustanovenie má predísť vydávaniu tzv. prekvapivých rozhodnutí a vychádza z princípu predvídateľnosti súdneho rozhodnutia. Dovolací súd uvádza, že táto námietka dovolateľa je neopodstatnená, nakoľko zákonné podmienky na použitie § 382 CSP neboli dané. Predmetom sporu bol nárok na náhradu škody uplatnený podľa zákona č. 514/2003 Z.z., pričom súd prvej inštancie na danú vec aplikoval príslušné ustanovenia tohto zákona účinné k času podania žaloby. Z obsahu spisu, ani z rozhodnutia odvolacieho súdu nevyplýva, že by uplatnený nárok, resp. skutkový stav zistený súdom prvej inštancie právne posudzoval použitím úplne iného predpisu alebo podľa iného paragrafu, či odseku zákona č. 514/2003 Z.z., ako tých, ktoré na vec aplikoval súd prvej inštancie.

17. S poukazom na námietku dovolateľa týkajúcu sa neúplného zistenia skutkového stavu veci, nesprávneho vyhodnotenia dôkazov, resp. nevykonania potrebných dôkazov dovolací súd uvádza, že v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu do 30. júna 2016 sa vyskytovali námietky dovolateľov týkajúce sa nedostatkov v procese obstarávania skutkových podkladov pre rozhodnutie, prípadne nesprávnosti hodnotenia výsledkov dokazovania. Najvyšší súd vo vzťahu k takýmto námietkam dospel k záveru, že dôvodom znemožňujúcim realizáciu procesných oprávnení účastníka konania (a zakladajúcim prípustnosť dovolania) nie je nedostatočné zistenie rozhodujúcich skutkových okolností, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu (porovnaj judikáty R 37/1993, R 42/1993, R 125/1999 a rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1 Cdo 85/2010, 2 Cdo 29/2011, 2 Cdo 130/2011, 3 Cdo 268/2012, 3 Cdo 108/2016, 5 Cdo 244/2011, 6 Cdo 185/2011, 7 Cdo 38/2012). Podľa právneho názoru odvolacieho súdu ani po novej právnej úprave civilného sporového konania, ktorá nadobudla účinnosť 1. júla 2016, nie je dôvodom zakladajúcim prípustnosť dovolania v zmysle § 420 písm. f/ CSP nedostatočné zistenie skutkového stavu, nevykonanie všetkých navrhovaných dôkazov alebo nesprávne vyhodnotenie niektorého dôkazu.

18. Dovolací súd zároveň považuje za nevyhnuté poznamenať, že nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP).

19. Námietky dovolateľa, že súd prvej inštancie nepostupoval na pojednávaní v súlade s § 181 ods. 2 CSP a tiež neumožnil stranám doplniť pred vyhlásením dokazovania za skončené ďalšiu argumentáciu, považuje najvyšší súd za neopodstatnené. Preskúmaním obsahu spisu dospel k záveru, že nič nenasvedčuje tomu, že by súd prvej inštancie svojím postupom znemožnil dovolateľovi realizovať jeho procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Zo zápisnice o pojednávaní uskutočnenom 4. mája 2018 vyplýva, že súd prvej inštancie oboznámil strany o priebehu pojednávaní konaných 24. apríla 2014 a 18. augusta 2015, splnil si povinnosť podľa § 181 ods. 2 CSP, uviedol, že spor bude posudzovaný podľa zákona č. 514/2003 Z.z. účinného k času podania žaloby,

oboznámil strany s výsledkami prípravy pojednávania, vyzval strany podľa § 182 CSP, aby zhrnuli svoje návrhy a vyjadrili sa k dokazovaniu a k právnej stránke veci a podľa § 154 CSP vyhlásil dokazovanie za skončené.

20. Námietku dovolateľa, že v posudzovanej veci mal procesné postavenie slabšej strany sporu, považuje dovolací súd za irelevantnú. Spory s ochranou slabšej strany sú jasne vymedzené v § 290 až § 323 CSP, pričom spor o náhradu škody podľa zákona č. 514/2003 Z.z. medzi ne nepatrí.

21. Dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie porušil jeho procesné práva tým, že mu neumožnil nahliadnuť do spisu pred pojednávaním nariadeným na 4. mája 2018. Dovolací súd konštatuje, že táto námietka nie je dôvodná, pretože súd prvej inštancie dovolateľovi realizáciu jeho práva na nahliadnutie do spisu neodoprel. Z obsahu spisu vyplýva, že pojednávanie v danom spore pôvodne nariadené na 9. februára 2018 bolo zrušené z dôvodu prekážky na strane právneho zástupcu žalobcu a nový termín pojednávania bol stanovený na 4. mája 2018. Upovedomenie o zmene termínu pojednávania bolo stranám sporu včas odoslané. Súčasťou spisu je žiadosť dovolateľa o sprístupnenie spisu k nahliadnutiu na 2. mája 2018, ktorá bola zaslaná na e-mailovú adresu podateľne súdu prvej inštancie 29. apríla 2018 (nedeľa) a poštou 30. apríla 2018. V spise sa zároveň nenachádza žiadny doklad o tom, že dovolateľ požiadal súd o nahliadnutie do spisu skôr tak, ako to tvrdí v dovolaní. Súd prvej inštancie e-mailom z 2. mája 2018 dovolateľovi oznámil, že spis sa nachádza u zákonného sudcu za účelom prípravy na pojednávanie. Na tomto pojednávaní sudca uviedol, že žalobca do spisu nahliadal aj 18. októbra 2017, pričom od danej doby v spise neboli vykonané žiadne úkony okrem odročenia pojednávania a žalobca má značnú časť spisového materiálu vo vlastnej fotokópii. Podľa názoru dovolacieho súdu dovolateľ včas nevyvíjal náležitú aktivitu na uplatnenie práva na nahliadnutie do spisu. Obsah spisu nijako nenasvedčuje tomu, že by súd prvej inštancie, ktorý dovolateľovi 2. mája 2018 nesprístupnil spis k nahliadnutiu z dôvodu prípravy zákonného sudcu na pojednávanie nariadené na 4. mája 2018, znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

22. Vo vzťahu k námietkam dovolateľa týkajúcich sa zamietnutia jeho návrhov na prerušenie konania dovolací súd uvádza, že dovolanie nie je v tejto časti procesne prípustné. Rozhodnutie odvolacieho súdu, ktorým potvrdil rozhodnutie súdu prvej inštancie o zamietnutí návrhov na prerušenie konania, má charakter uznesenia a túto svoju povahu nestráca tým, že je pojaté do potvrdzujúceho výroku rozsudku odvolacieho súdu. Ide o procesné rozhodnutie, ktoré nie je rozhodnutím vo veci samej a nie je ani rozhodnutím, ktorým sa konanie (o veci vymedzenej žalobou) končí.

23. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľom namietanou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu jeho dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu - nesprávneho právneho posúdenia veci odvolacím súdom.

24. V danom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť dovolania z § 421 ods. 1 písm. a/ a c/ CSP.

25. Na to, aby dovolací súd mohol pristúpiť k meritórnemu dovolaciemu prieskumu rozhodnutia odvolacieho súdu z hľadiska namietaného nesprávneho právneho posúdenia veci, musia byť (najskôr) splnené predpoklady prípustnosti dovolania zodpovedajúce niektorému zo spôsobov riešenia tej právnej otázky, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a tiež podmienky dovolacieho konania, medzi ktoré okrem iného patrí riadne odôvodnenie dovolania prípustnými dovolacími dôvodmi a spôsobom vymedzeným v ustanoveniach § 431 až § 435 CSP.

26. Aby určitá otázka mohla byť relevantná z hľadiska § 421 ods. 1 CSP, musí mať zreteľné charakteristické znaky. Predovšetkým musí ísť o otázku právnu (teda v žiadnom prípade nie o skutkovú otázku). Zo zákonodarcom zvolenej formulácie tohto ustanovenia vyplýva, že otázkou riešenou odvolacím súdom sa tu rozumie tak otázka hmotnoprávna (ktorá sa odvíja od interpretácie napríklad Občianskeho zákonníka, Obchodného zákonníka, Zákonníka práce, Zákona o rodine), ako aj procesnoprávna (ktorej riešenie záviselo na aplikácii a interpretácii procesných ustanovení). Musí ísť o

právnú otázku, ktorú odvolací súd riešil a na jej vyriešení založil rozhodnutie napadnuté dovolaním. Právna otázka, na vyriešení ktorej nespočívalo rozhodnutie odvolacieho súdu (vyriešenie ktorej nevedlo k záverom vyjadreným v rozhodnutí odvolacieho súdu), i keby bola prípadne v priebehu konania súdmi posudzovaná, nemôže byť považovaná za významnú z hľadiska tohto ustanovenia. Otázka relevantná v zmysle § 421 ods. 1 CSP musí byť procesnou stranou nastolená v dovolaní (a to jasným, určitým a zrozumiteľným spôsobom).

27. V posudzovanej veci dovolateľ odôvodňuje dovolanie (aj) nesprávnosťou právneho posúdenia veci odvolacím súdom, právnú otázku zásadného významu však nijako neformuluje. Namietal, že „v prejednávanej veci rozhodnutie odvolacieho súdu nesporne záviselo od vyriešenia právnej otázky rozhodovania za podmienok OSP platného do 30.6.2016 a za podmienok CSP platného od 1.7.2016, ktoré sú diametrálne odlišné, pričom odvolací súd sa tým nezaoberal a ani sa nevysporiadal v dovolaní napadnutom rozsudku.“ Vzhľadom na uvedenú dovolaciu argumentáciu najvyšší súd nemohol jednoznačne ustáliť, akú právnú otázku chcel dovolateľ v tejto súvislosti nastoliť. Vychádzajúc z obsahu dovolania (§ 124 ods. 1 CSP) v skutočnosti vyčítal odvolaciemu súdu predovšetkým nepreskúmateľnosť jeho rozhodnutia. Mal za to, že odvolací súd rozhodol vo veci bez náležitého odôvodnenia odklonu od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu (čl. 2 ods. 3 CSP). Tvrdil, že odvolací súd neúplne zistil skutkový stav, resp. dospel k nesprávnemu záveru z dôvodu nevysporiadania sa s jednotlivými odvolacími námietkami, a preto vec nesprávne právne posúdil. Najvyšší súd poznamenáva, že samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, či sama polemika s rozhodnutím odvolacieho súdu alebo prosté spochybňovanie správnosti jeho rozhodnutia, prípadne kritika jeho prístupu zvoleného pri právnom posudzovaní žalobou uplatneného nároku, významovo nezodpovedajú kritériám uvedeným v § 421 ods. 1 CSP a § 432 ods. 2 CSP. Rovnako tiež odôvodnenie dovolania podaného z dôvodu nesprávneho právneho posúdenia veci nepreskúmateľnosťou rozhodnutia odvolacieho súdu nepredstavuje vymedzenie podstatnej právnej otázky tak, ako to predpokladá § 421 ods. 1 CSP v spojení s § 432 ods. 2 CSP.

28. Vzhľadom na uvedené najvyšší súd dovolanie žalobcu odmietol podľa § 447 písm. c/ a f/ CSP.

29. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej najvyšší súd trovy dovolacieho konania nepriznal, pretože jej žiadne trovy nevznikli.

30. Toto uznesenie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.